

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP

Szerkesztő: a szerkesztőség és a kiadóhivatal
munkáselejt árákon van fel.Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-ter. 8.
Telefon-szám 184.

Feljebb szerkesztő: FODOR KARDOLY

Előfizetési árak:
Félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.
V. évfolyamára 12 korona.
Egyes szám 10 ara fillér.

Hét koronával

maradt egy szerencsétlen beteg adása a kórháznak ápolási költség fejében. Ezt a szerencsétlen fiótás — alighanem azért, mert nem volt neki miből — nem fizette meg. A nagy summát valahogyan fedezni kell, fedezni és kifizetése előtt biztosítani. Hatóságoknál pénzek biztosításának a legegyszerűbb módja, hogy a be nem fizetett összeget betáblázzák az adós ingatlanára. Ezt a módszert akarták ajánlotta a referens — a hét korona adósánál is. A referens nem ajánlott mást, mert hiszen a szabály azért szabály, hogy azt betartsák. Tisztán a bizottsági tagok józan és helyes felfogása mentette meg azt a szerencsétlen adóst, hogy három pengő ötven krajcár tartozásáról esetleg olyan nagy költség nem szaporodott fel, hogy a hét korona árán esetleg a szegényes kis viskója is elszathatott volna. Tehát nem intézményes rendelkezés védi meg a polgárt ilyen csapásoktól, hanem egyes polgárok józan belátása. Ha bizottságban történetesen csupa paragrafus rágó ül, akkor az Isten sem menti meg az adóst a betáblázástól. Ha majd meglesz az általános választói jog alapjain és az első parlamentnek gondja arra is, hogy garasos adósságok ne lehessenek százas vagy ezres, okriszteneitát pusztító adósságokká. Lesz rá gondja a népparlamentnek, hogy garasos adósságok ne tegyenek szegény embereket koldusokká. Ez is egy adat akhoz, hogy meg kell jönnie minél előbb az általános választói jognak.

Jönnie kell a népparlamentnek, amely a néperdekeit tartja mindenképpen felett szem előtt.

Elhalasztották a béketárgyalásokat

Január 29-éig nincsenek tanácskozások.

Breszt-Litowszkból jelentik: A politikai és területi kérdések rendezése körüli tanácskozások délelőtt és délután folytak. Arra a kérdésre, hogy a háború folyamán elmenekült népek visszatérésénél ugyanszok térnek-e vissza és hogy ezt lehet-e hivatalosan igazolni, Trockij kijelentette, hogy a helyi hatóságok biztosíthatják ezt. A népszavazás körül folyt a vita. Majd tanácskoztak a most és később kiürítendő területekről. Erre Hoffmann elővett egy térképet, amelyen meg volt jelölve a keleti tengerparti a Breszt-Litowszkiig terjedő terület. A délutáni tanácskozáson bejelentette Trockij, hogy egy hétre Pétervárra kell utaznia kéri, hogy a tanácskozást halasszák el január 29-ig. A kívánságot teljesítették.

Nagy vasuti szerencsétlenség Orosz-Lengyelországban

Komp Sampokten és Kraglina állomások között Orosz-Lengyelországban a rigai személyvonat teljes gőzzel belefutott egy másik vonatba. A kocsik romokká zúzódtak a pályatest teljesen megrongálódott. A romok alulhuszonöt halottat és 50 súlyos sebesítet vonszoltak ki. Teljes 24 óráig tartott, amíg a pályát szabaddá tették és a vasuti közlekedést ismét helyre állították.

Serényi Béla gróf Bécsbe utazott

Serényi Béla gróf kereskedelemügyi miniszter ma reggel Valkay titkár kíséretében Bécsbe utazott, ahol tárgaja körébe vágó ügyekről kell tárgyalásokat folytatnia. Valószínű, hogy bécsi tartózkodása során kihallgatáson fog megjelenni a király előtt.

Elsülyedt angol hajók

A Reutter-ügynökség jelenti: A tengerészeti vezérkar közli, hogy 2 brit torpedó vadász erős hóvihárban a skót partok mentén elsülyedt. A két hajó legénysége elpusztult, csupán egyetlen matróz menekült meg.

A békevágy erősödése Franciaországban

Gentből táviratozzák:

Clémenceau rémuralma dacára, vagy talán éppen annak a reakciójaként, a francia közvélemény egyre jobban a béke felé hajlik.

Thomas szocialistavezér éppen az eddig teljesen háborús-párti Matin hasábjain fejtegeti, hogy eszakkozni kell a béketárgyalásokhoz. Thomas azt ajánlja, hogy a harcot folytassák ugyan, de egyidejűleg tárgyaljanak a békéről. A tényleges helyzet szerinte ugyanis az, hogy a kadviselő felek már hónapok óta tárgyalnak egymással sajtójuk és parlamentjeik közvetítésével. Nincs is sehol megírva, hogy a világbéke néhány magánállású ur közvetítésével jöhet létre, akik összeülnek egy zöld asztal mellé.

Elég volt Tiszáékból!

Önmagát is, párját is ajánlta, expressz, Laxenburgba ömezve földadta Tisza István gróf és vára a választás Csak a minap volt ez, amikor megszünta Bécsnek, hogy mi otthon mily vidáman uszunk a tenger isztében, amíg éles Bécs és szegény Ausztria a gyomrok korgó szimioniját élvezi. A nemes gróf nem kapott választ. Az öleső ajánlat fölbontatlanul érkezett vissza. „Cimzett nem fogadta el.”

Most aztán újabb versenyvágyalást tartott Tisza gróf — önmagával. Még lejjebb léte az önéret, a szemérem dolgában; még hízlelőbbre görbitette a hátát; még eszibőbben dorombolt. Csak most már nem a király hanem a miniszterelnök fűtöbe. Tessék, itt vagyok, mondotta. Nesztok a pártom is. A tietek vagyok. A tietek vagyunk. Szállítjuk nektek a hatalmas pártot. Szállítjuk a parlamenti békét. Szállítjuk nektek a világ legtrükeletesebb szavazó masináját. Cserébe nekünk csak u tisztességes választójogot adjátok. Csak épp olyan hiványok legyetek: amilyenek mi vagyunk.

Erre a sötét fölkinálkozásra a korménynak sem lehet más válasza, mint megvető, alkuvástalan elutasítás. A választójog nem geszt, ebben nincs alku, még csak pénztári engedmény sincsen. A nemzet kikövetelte, a király megígérte, a kormány elhozta a becsületés választójogot, a munkapárt, ha csupa Tisza Istvánból állana is, nem lehet elég vakmerő, hogy előbbé álljon. Ha megpróbálkozik vele, ha odaáll a kor robogó szekere elé: vágjon végig rajta ostorával a kocsi, vagy gázoljauak keresztül testén a vaspántos kerekék.

Baja város közegészségügye.

Dr. Pollermann Arthur tisztii főorvos a következő jelentést terjesztette a közigazgatási bizottság elé:

Baja város közegészségügyének december havi képe a következő: az általános népmozgalom hanyatlást mutat miután a november havi 54 halálzással szemben 60, 23 születéssel szemben pedig 13 áll

A fertőző betegségek december hó 31-éi statisztikája szerint két betegség szerepel csak, és pedig a skarlát 5 új esettel, a három régi gyógyult, halálozás nem volt, a tifusz újabb esetet nem ad, kettő gyógyult és kettő meghalt. Az öt vörheny eset közül két megbetegedés az állami polgári elemi iskola egyik osztályában történt, amiért is terem szigorú fertőtlenítését és a fertőtlenítés tartamára az előadás szünetelését javasoltam, ami meg is történt. Ezzel kapcsolatban jelentem hogy a városi közkórház elme osztályán még november hóban több tifusz gyanus megbetegedés történt. A közkórház igazgató főorvos urral egyetértőleg az összes gyanus megbetegedéseket a városi járvány kórházban elkülönítettük. A beküldött ártülek közül 3 tifuszra pozitív volt.

A tejjel való ellátás tovább haladt ugyan előre, azonban a november havihoz képest csökkenőbb mértékben. Fő oka ennek a rekvirálásra kijelölt két utolsó község renitenkedése. Meg kell jegyezmem mégis hogy miután az első és második kategóriát, tehát a két éven aluli gyermekeket és a betegeket lehetőleg bőven láttuk el tejjel, továbbá, miután minden újonnan jelentkezőt, ha arra tényleg rá szorul, az időközönként mutatkozó feleslegekből kielégítettük, a rekvirálásnak fenn említett nehézsége eredményében nem igen érezhető. A február hó 1-én tervezett revidálással kapcsolatos új összeírás, továbbá a most már komolyan várható növekedése a tej produkciónak, remélhetőleg ezen hiányon is segíteni fog. Garán az összegyűjtő szövetkezetben mult hó 5-én tejszűréselőt tartottam a tej minőségét megfelelőnek találtam.

A részletes statisztika a következő: a születések száma 13, 6 fiú, 7 lány, 6 fiú és 6 lány r. k., 1 lány lár. Valamennyi törvényes. Halálozások száma 60, 13 idegen, 10 katona. Egy éven aluli 4, 1-10 évig 3, 10-30 évig 8, 30-50 évig 17, 50-80 évig 28.

A közkórház december havi kimutatása szerint maradt novemberől 280, felvételtett 134, szü-

letett 1, elbocsátott 131, meghalt 17, maradt 267. Ápolási napok száma 3605.

Az állatorvosi jelentés szerint levágtak 94 marhát, 31 drb borjút, 12 drb birkát, 1 bárányt és 108 sertést. Kényszerűvágás 3 esetben történt. A város területére 573 kg. marha és 168 kg. sertéshúst hoztak. Lépfenébe 1 majorban és egy udvarban három drb. szárvasmarha hullott el.

E közbött beteg szervek száma 5.

APOLLÓ MOZGÓ

Vasárnap jan. 20-ki szenzációja a legszebb japán dráma a legjobb HAUBI BERNSTEIN film

Madame Zouzou

japán dráma 4 felvonásban. D u, 2, 4, 6 és este fél 9 órakor. **! A mozi fütve van!**

Egy barátomhoz, aki volt.

Milliók, milliók lette szál fel a véres, kultura tagadó háboru nagy testéből és tük el nyomtalanul a történelemben. Nagyok és kicsinyek szállnak vissza a multba, hogy babérokat tépienek és hogy hát egy rövid perccel áldozzanak a faj folytonossága szigorú elvének. Visszaszállnak és állnak a mult és a történelem. És rájuk borul a feledés. az a sokat mesélő, hideg trázis és csak úgy néha jönnek vissza hozzánk, nem a kegyeletért, nem a könynyekért, hanem egyszerűen azért, hogy emlékezzünk.

Barátom, kedves, jó fiú, együtt nőttünk, együtt nevelkedtünk, Pinom és nemeslelkű gyerek, szerető jóbarát, ambiciózus, tudományosjmas kis gimnazista. Mindannyian becsüljük, szeretjük, előszéken és megnyerő modorúért. Ugy jár közöttünk, mintha szerénysége kötné hozzánk. Tanárai is mind becézik, hisz ő maga csupa jószág, csupa naiv szeretet. És jön a háboru. A kis gimnazista felesérel Tacitus krónikáit a bijonettal. A jóbarátról, egy messze-messze kűdő életharcos lesz. Megtanul küzdeni az életével a mások élete ellen. Hideg téiben, egy átázott, behavazott lövészárkból írja hozzánk szerető leveleit a jó meleg szobába, a szenvedni megtanult ember skepszisével. És a tél megtámadja tüdejét és az erős kis fiúból egy szenvedő öreg ember lesz. És eljön érte a halál, a kérelhetetlen, csontos Megváltó és elrabolja közülünk egy szép téli délután örökre, a Mater dolorosa mellé.

Kicsiny pajtásom, Szilágyi Tivadar! Nem tudom megbocsájtod e ezt a formahibát, hogy utolsó leveledre nekrológban válaszolok. Bocsásd meg, ez utolsó

levelem nékem is, a régi baráti tollal írom hozzád. Hozzád, aki voltál. Kísérjen még soká a mi igaz melegségünk és ne legyen már soha részed a fájdalomban amely bennünket felszakít, mert nem tudunk elveszteni. Ugy-e azért ezután is nekünk lesz, ugy-e ezután is nekünk fogsz örülni és haló poraidban megéretted ezt a bus, szomorú istenhozadót!

Mi, a barátaid, itt akarunk bucsuzni téled. És fájdalomtól megtört szívünk még egyszer mesél és érez rólad. Kicsiny Pajtásom, Szilágyi Tivadar, emlékezni fogunk...

Klein Ernő.

H I R E K.

Cigaretta akartam

venni a trafikban. A nagy trafikba volt csukva, hát odább álltam. Bementem az első trafikba. Találtam ott mindazt, ami szem és szájnak ingere. Volt ott gyönyörűesen szép képes levelezőlap, kínáltak öngyújtót benzín ülékűl, gyufát nem is drágán csak 16 fillérért, nagyon szép megfagy-cigaretta szipkát, igen jó minőségű cigaretta papirt és hővelyt, szivarvágót és szivarlyukasztót, opapirszipkát és cigaretta töltőt, olyat, amellyel 5 perc alatt 50, cigaretta lehet tölteni. Mindent kaphattam volna, csak egyet nem, amit a szívem vágya kívánt, dohányt nem adtak, mert nem volt és így nem használhattam a gyorsan dolgozó cigaretta töltőt sem, mert elfogyott az utolsó tölte dohánynyá avanszált negy falevelem is. Most lesem, mikor jön Bajra megint a hány. Vajjon meddig ülök a leshelyen?

A közigazgatási bizottság

pénteken délelőt tartotta e havi rendes ülését, amelyet a Jaitabfy Gyula főispán betegsége folytán dr. Vojnics Ferenc polgármester elnökölt. Az ülésen kellett volna megválasztani az albizottságokat, azonban a főispán távolléte miatt elhalasztották a legközelebbi ülésre. Egyébként az ülésen csupa statisztikai adatokat sorakoztattak fel. Csupán Szabó Sámuel árvaszéki ölnök jelentése volt lényeges, amelynek keretében beható jelentést tett a hadiársvák ellátásáról, a népjóléti hivatalról. Hivatalos megállapítás szerint Baján 206 a hadiársvák száma. A bajai adózás köréből jelentik, hogy 1917. évben 46000 koronával több állami egyenes adó folyt be, mint 1916. évben.

Liceális előadás. A vasárnap i liceális előadásom dr. Kovács Pius főgimnáziumi tanár tart felolvasást a „Modern város fejlesztés problémájáról”. Az előadás iránt az egész városban nagy az érdeklődés.

A Leányegylet irodalmi délutánját f. hó 22-on kedden, d. u. 5 órakor tartja a Nemzeti Szálló éttermében. Műsor: Gyóni G.: Csak egy éjszakára, szavalja Fischhoff Bözsi. 2. Felolvasás: Egy utazás. 3. Ady E.: Wyedyűl a tengerrel, szavalja Wunderlich Böske. zongorán kíséri Wagenblatt Piri. Belépti díj 1 korona.

Lesz-e gáz? Az a hír volt elterjedve a mult hetekben, hogy még csak tíz napig lesz gáz. A tíz nap azonban elment és a gázgyár még mindig nem szűntette be az üzemét. Reméljük, hogy az idén is úgy lesz, mint volt tavaly, hogy egyre ijeszgettek bennünket az üzem beszüntetésével és végül mégis csak nagy spórolás árán volt májusig világítás. Hiszünk, hogy az idén is úgy lesz.

Mulatnak a rekruták.

A tizenhét esztendőseket pén-teken sorozták. Az erősek, az egészségesek persze bein maradtak. Ezek a rekruták vig nótaszóval mentek végig a városra és a nótájukhoz úgy verték a taktust, hogy bevették a felvégen sok házon az ablakokat. Puresz mulatság ez, amelyet meg kell fékezni, mert az, hogy valakit feleskettek a haza védelmére, még nem jelenti azt, hogy magánembereknek kéri és kellemetlenséget okozzanak.

Mia May a közönség ödegetet kedvence játszik ma az Urániban. Egy kitűnően felépített kiválóan megjártott társadalmi dráma — A mult... farszerepet írálja a tő e már megszokott közvetlenséggel. A közönség megnévetteséről Albert Paulig és Zutito Ernő gondoskodik, kik egy-egy vigjáték szerepében fognak fellépni, hogy amugy igazában megsevetessék kedvence közönségünket.

Lányok a katonai irodákban.

Tegnap i lapunkban közöltünk egy rövid hírt arról, hogy a katonai irodákban levő lányokat elfogják bocsátani azért, mert azok drága munkaerők a katonaság részére. Mi: ugy tudjuk, hogy akkor, amikor a katonai kincstár elhatározta, hogy az irodákban lányokat alkalmaz, tisztában volt vele, hogy a lányok nagyobb munkaerők fognak képezni, mint a katonák. A kincstár, amikor elhatározta, hogy lány irnokokat alkalmaz, akkor azt azért is tette, hogy segítsen a háboru sújtotta családok megélhetésén. Éppen azért azt hisszük, hogy a lányokat nem is fogják a katonai irodákból elbocsátani.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda a gyorsrajtóján Baján, Mátyás királyi-tér 8.

Cabiria. Egyik budapesti napilapnak sikerült a Cabiriának — melyet amugy is világhírű esztét meg — ezt a hírnevét megduplázni, azt írván róla, hogy olasz propaganda film, melynek mai bemutatása sérti a hadiárdeket. A Bpsti rendőrségből álló zsűri ily formán előzetes cenzura alá vette a filmet, melyről kiderült, hogy olasz felvétel ugyan, és még háboru előtt készült s csak annyi vonatkozása van a háboruhoz, hogy szintén előfordul benne egy háborus epizód Róma és Karthago között, mely időtől veszi ugyan egész eseményét. A rendőrség természetesen azonnal megadta az engedélyt a bemutatáshoz, s most a főváros ezrei gyönyörködik e világesemény számba menő mozi előadásában.

Ócska ruháját adja mindenki az elnagyott szegénygyerekeknek, hadiárva-knak. — Szíves adományokat elfogad a városi közgyám.

Használt és törött
Gramofon
lemezeket vesz
Fränkl Ignác

technikai üzlete

Baja, Budapesti-ut 15. szám.

ZONGORA és
CIMBALOM

órákat vállalok, zenekadémiát végeztem és 15 éve előkelő intézetekben működtem, így kezdőktől egész a legmagasabb kiművelésig tanítok. Bővebbet: Csurfusz Ferenc utca 16. sz.

.....
N á d
eladó

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és cement-gyár

Baja.

Telefon szám. 111.

Mész és Cement állandóan friss állapotban raktáron van

URÁNIA BAJA.

Január 20 vasárnap, 2, 4, és fél 9 órakor

A M U L T . . .

egy házasság tragédiája 4 f. Mia May legbájosabb művésznővel.

Fájdalom nélkül
vigjáték.

„Hiradó”
legújabb felvétel.

Aki másnak
vermet és

bohózat 2 felvonásban.

Szíves támogatást kér

Uránia

APOLLO

MOZGÓ SZÍNHÁZ

BAJA

Vasárnap, január hó 20-án

délután 2, 4, 6 és este fél 9 órakor.

Szenzációs **MADAME** Hauri Bernstein
Japán dráma! filmdrámája!

ZOUZOU

óriási feltűnést keltő japán dráma 4 felv.

Vigjáték újdonságunk a

A B Á B S Z E R E T Ő

óriási kacagást keltő vigjáték.

SÉTA A NAGYVILÁGBAN

trükkfilm.

MOZI FÜTVE VAN

Eladó gyári célra alkalmas óriási magtár a Csurfusz-utcában.

Ugyanott eladó 2 sarok

háztetek és a leendő Bartsch-utcában 2 kisebb háztetek. Kiadó május elsejére ugyanott egy nagy hatsoros pince. **Kiadó azonnal** a tűzoltó sarokház melléképülettel és istállóval együtt, amely alkalmas **beszáló kis vendéglőnek**, sütődének, vagy kovács műhelynek. Ugyanott 3 drb. lójászol és egy teljesen hibátlan fordókád.

Kiadó, esetleg eladó május 1-re egy 8 szobás, istálló és mellékhelyiségekkel álló ház Petőfi Sándor utca 51 sz. Tudakozódni lehet: Deák Ferenc utca 21 sz. alatt.

Eladó siller és vörös asztali bor
Szent Antal-utca 93. szám alatt.

Állandóan friss

mész és cement

eladás nagyban és kicsinyben

Spitzer Illés

BAJA, Budapesti-ut 9. szám.

(Vásártér.)

Interurban telefon: 221. szám.

Eladók

a Klapka-utcában
levő házaim.

őzv. Ösztheimer Imréné.

Bővebb felvilágosítással szolgálgat UTRY LAJOS Erzsébet királyné-utca 56. szám

Egy jó házból való tju

pincértanoncul

telvéteik **Preimajer**
casinó vendéglősné!

Egy férfi és egy női
téli kabát

eladó. — Ugyanott
eladó egy hátszó-
szerszám. Türr István-u. 7.

Eladó

egy ház Mátéházi-utca 23.
alatt és egy holdas jókarban
levő szőlő a Jankói dűlőben
szabad kezben **eladó.**
Felvilágosítás kapható.

Budapesti-ut 14.

MEGHIVÓ

a „Bajai Kereskedelmi és Iparbank“-nak

az 1918. évi február hó 3-án vasárnap dél-
előtt 11 órakor a bank saját helyiségében tartandó

KÖZGYŰLÉSÉRE.**A közgyűlés napirendje:**

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, a zárszámadásnak előterjesztése és a felmentés megadása.
3. A múlt évi nyereség felosztása iránti határozat.
4. Alaptőke felemelés.
5. Az alapszabályok 4. és 5. §-ainak módosítása.
6. Három igazgatósági tag választása.
7. A részvényesek által netán előterjesztendő alapszabályszerű javaslatok tárgyalása.

Baja, 1918. január hóban.

Az igazgatóság.

JEGYZET: 31. §. „Szavazati joggal csak az olyan részvényesek bírnak, akiknek részvényei a közgyűlés előtt legalább is három hónappal a társaság részvénykönyvében saját nevükre irattak és akik részvényeiket, a még le nem járt szevényekkel együtt a közgyűlés előtt 8 nappal, vagy a 24-ik §. szerint összehívott új közgyűlés előtt 3 nappal az intézet pénztáránál letétbe helyezték.“

21. §. „Részvényesek javaslatai közgyűlésen csak akkor tárgyalhatók, ha azok 8 nappal a közgyűlés előtt az igazgatósággal írásban közöltettek.“

Önálló elarusító leány alkalmazást nyer:

Huszár Rezső áruházában

Gőzfürdő és vizgyógyintézet Baja

FÜRDŐ REND!

Vasárnap d. e. uraknak gőz- és kád
d. u. kád

Hétfő, kedd, üzemszünet.

Szerda delelőtt kád
delután nőknek gőz- és kád

Csütörtök d. e. uraknak gőz- és kád
d. u. nőknek gőz- és kád

Péntek d. e. uraknak gőz- és kád
d. u. nőknek gőz- és kád

Szombat d. e. uraknak gőz- és kád
d. u. kád